

DISTRIBUTIE
PLANOLOGISCH
ONDERZOEK

CREMATORIUM
TYNAARLO

DISTRIBUTIE PLANOLOGISCH ONDERZOEK

CREMATORIUM TYNAARLO

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Aanleiding.....	2
2.1. Vraagstelling	3
2.2. Onderzoeksopzet.....	3
3. Trends en ontwikkelingen	4
3.1. Algemeen.....	4
3.2. Nationale trends	4
3.3. Consumenten trends	6
3.4. Gemeentelijke en regio visie	6
3.5. Marktontwikkelingen.....	7
3.5.1. Ontwikkeling van kleinschalige crematoria.....	7
3.5.2. Invloed van kosten op keuze.....	7
3.5.3. Gevolgen afname aantal begravingen.....	8
4. Sterfte Analyse	9
4.1. Sterfte en -prognose gemeente Tynaarlo	9
4.2. Keuze vestigingsplaats.....	11
4.3. Bepaling verzorgingsgebied.....	11
4.4. Primair verzorgingsgebied.....	13
4.5. Inwonersverschillen primair verzorgingsgebied	14
5. Uitkomsten Cremeren	15
6. Beantwoording Onderzoeksvraag	17
Bijlage 1	18

1. SAMENVATTING

Responsum heeft een onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor een crematorium aan de zuidwestkant van de Stad Groningen, het meest noordelijk deel van de gemeente Tynaarlo. Daarbij is specifiek ingegaan op de bouw van een crematorium grenzend aan het transferium en de A7.

2. AANLEIDING

Opdrachtgever heeft plannen ontwikkeld voor de realisatie van een crematorium op de rand van Groningen. De planvorming hiervoor bevindt zich in een beslissende fase. Responsum is gevraagd om een distributie planologisch onderzoek uit te voeren voor de uitvaartsector in de regio Noord-Drenthe/Groningen.

Gemeenten hebben een wettelijke plicht om een begraafplaats te hebben en in stand te houden. Dit geldt niet of nog niet voor het hebben van een crematorium. Het onderliggende onderzoek gaat in op de situatie en de mogelijkheden voor de totstandkoming van een eerste crematorium in de gemeente Tynaarlo en t.o.v. het reeds aanwezige crematorium in Groningen, optisch gezien een tweede crematorium

in Groningen. Het onderzoek is te gebruiken als onderbouwing voor de wijziging van het bestemmingsplan.

2.1. Vraagstelling

Voor dit onderzoek hebben wij de volgende centrale vraag geformuleerd:

- 2.1.1. Hoe groot is de behoefte aan een (tweede) crematorium in de regio Noord-Drenthe/Groningen en wat is hiervoor de ideale locatie?

2.2. Onderzoeksopzet

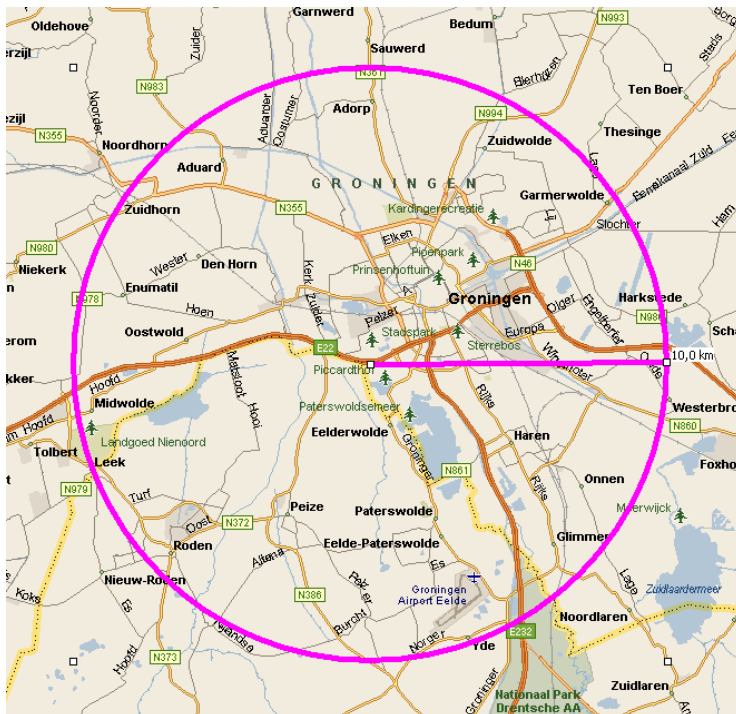
In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de trends en ontwikkelingen. Aan bod komen onder andere de aard en de omvang van de uitvaartsector gerelateerd aan de landelijke ontwikkelingen. Hoofdstuk 4 gaat specifiek in op de sterftcijfers in de regio. Hoofdstuk 5 behandelt vervolgens de effecten van de plannen voor de toekomst van het crematorium en sluit af met de conclusies.

Het opdrachtgever schap voor dit onderzoek ligt bij Re-Spectrum Crematoria B.V.

3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

3.1. Algemeen

Met omliggende plaatsen als Roden, Leek, Haren, Eelde, Vries, maakt Groningen deel uit van het dichtbevolkte gedeelte van de regio Noord-Drenthe/Groningen.

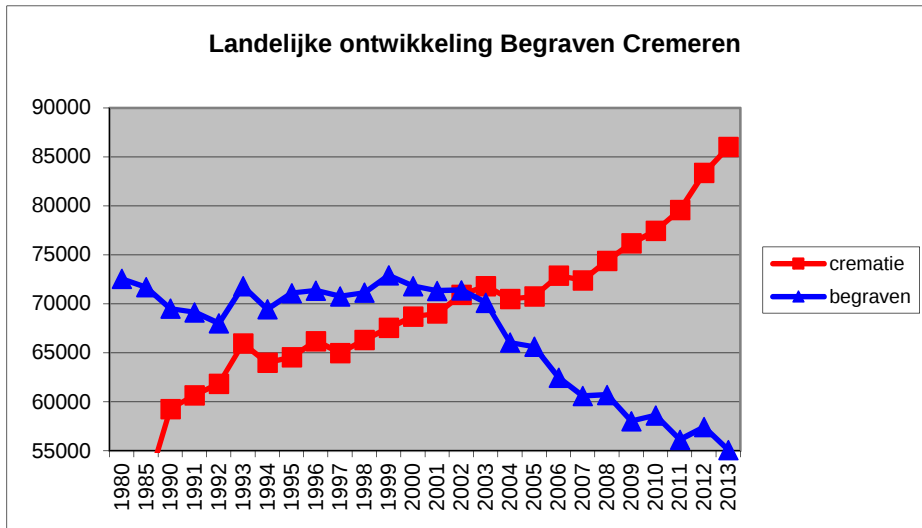
3.2. Nationale trends

Al vele jaren wordt er in de sterfteprognose, die opgesteld wordt door het CBS, van uitgegaan dat het aantal overledenen de komende jaren fors zal toenemen. Zo geeft het CBS in de huidige prognose voor 2049 aan dat er 42% meer mensen overlijden dan in 2012. In 2019 is deze toename al 9%.

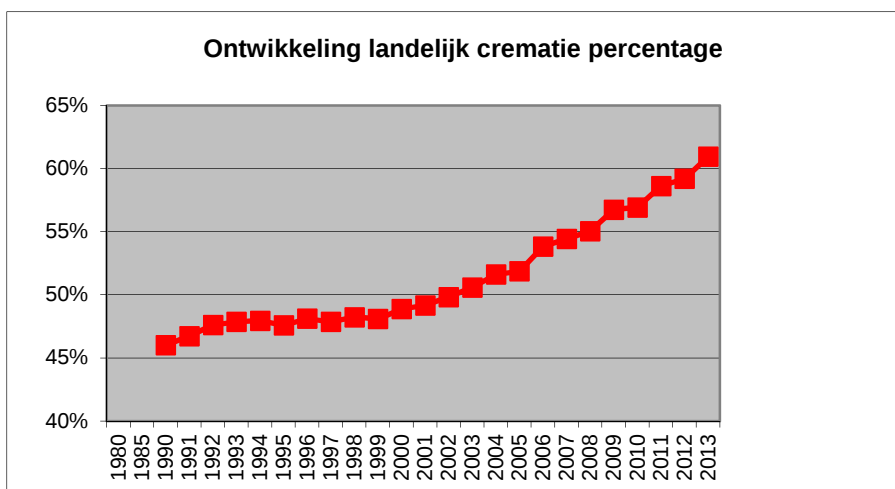
Prognose overledenen Nederland 2012-2049		
Overledenen		
Perioden	aantal	Indexcijfer op basis van 2012
2010	136058	98
2012	139404	
2019	151464	109
2029	172335	124
2039	191415	137
2049	198255	142

Sinds de invoering van het cremeren als 2^e wijze van lijkbezorging is het percentage uitgevoerde crematies geleidelijk gestegen. In absolute termen is het aantal begravingen tot 2003 gedurende 50 jaar echter gelijk gebleven. In de periode 1980-2003 bleef het aantal begravingen landelijk stabiel op ca. 70.000 begravingen per jaar.

Vanaf 2004 is er echter een trendbreuk ontstaan waardoor het aantal begravingen opeens terugloopt. Deze trendbreuk loopt synchroon met de invoering van het principe van kostendekkendheid dat alle gemeenten vanaf 2004 hebben “moeten” invoeren. Mede door deze beweging was in 2013 het aantal begravingen gedaald tot bijna 55.000. Door een grotere beschikbaarheid van de keuze voor cremeren is de acceptatie van cremeren toegenomen. De alsmaar stijgende kosten voor begraven versterken dit effect.

Het landelijke crematiepercentage (= het percentage crematies t.o.v. het totaal aantal overledenen) bedroeg in 2013 61%, de landelijke prognose gaat in 2015 uit van een crematiepercentage van 65%. 5 jaar geleden verwachtte Responsum nog een stabilisering van deze ontwikkeling op ongeveer 2/3 van het aantal mensen dat jaarlijks overlijdt. In de afgelopen jaren zijn er steeds meer initiatieven ontwikkeld voor de bouw van crematoria. Door de toename van het crematie-percentage zijn gebieden die 10 jaar geleden nog niet in aanmerking kwamen voor de bouw van een crematorium toch interessant geworden. Gezien de alsmaar stijgende kosten voor begraven is de toename van het aantal crematies sneller gegaan dan 5 jaar geleden verwacht werd. Responsum houdt nu rekening met een doorgroei naar 75% bij ongewijzigd beleid. Alleen een structurele verlaging van de kosten voor begraven kan hier verandering in brengen.

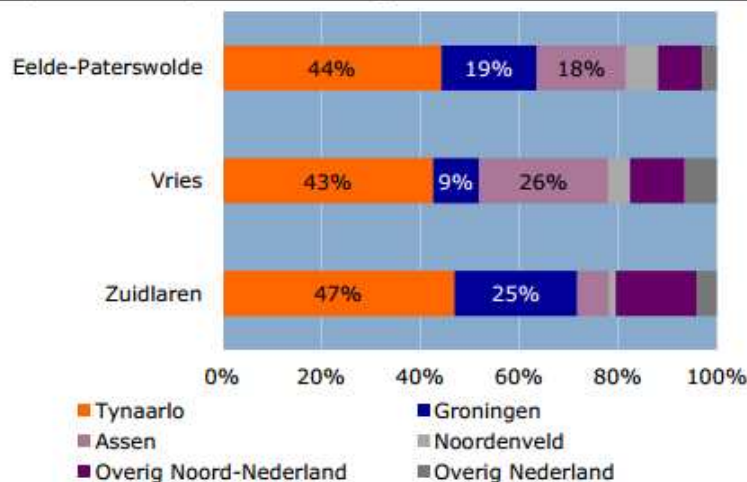

3.3. Consumenten trends

Groningen/Tynaarlo heeft een sterke regionale functie. Dit blijkt o.a. uit het in 2012 door de Rabobank gepubliceerde koopstromen onderzoek. In dat rapport is een deel van de cijfers uit 2009 opgenomen. De Rabobank geeft aan dat de cijfers in de afgelopen jaren stabiel zijn gebleven.

Tot slot laat figuur 7 zien waar de bestedingen die de gemeente verlaten dan terecht komen. Dit verschilt behoorlijk per kern en ook hier speelt afstand een grote rol. De inwoners van Zuidlaren zijn duidelijk op Groningen gericht. De bevolking van Vries winkelen voor een groot deel in Assen en voor Eelde-Paterswolde zijn Groningen en Assen gelijkwaardig.

Figuur 7: Richting van de bestedingen

Bron: Rabobank, 2009

Samengevat

- ✓ De inwoners van Tynaarlo zijn minder dan gemiddeld op het eigen gemeentelijke winkelapparaat gericht, behalve in de branche 'dagelijks'.
- ✓ Vooral de niet dagelijks branches concurreren met de omliggende steden.
- ✓ De detailhandel in Tynaarlo bovengemiddelde regionale functie, vooral de branche 'in en om het huis'.
- ✓ Binnen Tynaarlo zijn Eelde-Paterswolde en Zuidlaren de voornaamste winkelcentra.
- ✓ De inwoners van Zuidlaren zijn vooral op Groningen gericht, die van Vries vooral op Assen en die van Eelde-Paterswolde op beide steden.

De bouw van een crematorium in de kop van Drenthe past goed in deze plannen en versterkt daarmee de regiofunctie/-visie van de gemeente Tynaarlo.

3.4. Gemeentelijke en regio visie

Bij de ontwikkeling van de economische visie van de gemeente Tynaarlo wordt Tynaarlo gepositioneerd als uitloopgebied voor de omliggende grote steden.

Vertrekpunt:

De gemeente Tynaarlo is gelegen tussen de steden Groningen en Assen. Vanuit regionale perspectief kun je de gemeente, samen met de gemeente Haren, zien een uitloopgebied van de omliggende grote steden. Het voorziet met name in de functies dorps wonen en de 'groene long' binnen een verstedelijkt gebied.

Het vertrekpunt voor alle plannen die voor de regio worden ontwikkeld is dat er wel de nodige aandacht besteed wordt aan het behoud van de ecologische kwaliteit van

Noord-Drenthe. Het Triple-P onderzoek dat in 2012 door de Rabobank werd uitgevoerd maakt hier een duidelijk punt.

3.5. Marktentwikkelingen

In de afgelopen jaren is de keuze voor cremieren meer en meer geaccepteerd. In de jaren 50 van de vorige eeuw was het kiezen voor cremieren nog een persoonlijk statement. Tegenwoordig loopt de keuze voor begraven of cremieren dwars door gezinnen, culturen en relaties heen. Het prijsaspect van een uitvaart gaat een steeds grotere rol spelen. De keuze voor het begraven in een eigen graf wordt voor veel onderverzekerde of onverzekerde mensen onbetaalbaar.

3.5.1. Ontwikkeling van kleinschalige crematoria

Veel mensen kiezen er voor om in het eigen dorp, stad of regio begraven of gecremeerd te worden. Cremieren is daarbij al enige jaren de meest gekozen vorm voor een uitvaart. Deze meest gekozen vorm van laatste bestemming is in Nederland op steeds meer locaties beschikbaar. Door de toename van het aantal crematies komt de zo gewenste persoonlijke dienstverlening in de beschikbare crematoria onder druk te staan. Crematoria worden vaak gezien als “uitvaartfabrieken”, waar voor elke minuut betaald moet worden.

In de uitvaartmarkt ontstaan steeds meer initiatieven die een persoonlijk vormgegeven afscheid voor iedereen mogelijk maken. Nabestaanden willen deze dienstverlening in hun eigen omgeving of in de omgeving van de overledene vormgeven.

3.5.2. Invloed van kosten op keuze

Veel mensen kiezen er voor om in het eigen woon- of geboorteplaats, dorp, stad of regio begraven of gecremeerd te worden.

Het kostenaspect van een uitvaart gaat echter een steeds grotere rol spelen. In de totale kosten van de uitvaart is een onderscheid te maken in de kosten voor het afscheid en de uiteindelijke lijkbezorging. Er is sprake van een steeds groter wordend prijsverschil tussen de keuze voor begraven of cremieren. Op dit moment kost een crematie met gebruik van Aula en plechtigheid ongeveer € 1235. De verstrooiing van de as op het verstrooieterrein van het crematorium is daarbij

inbegrepen. De kosten voor het begraven op de begraafplaatsen in Tynaarlo zijn in 2014 bij de keuze voor een eigen graf waarin 2 overledenen begraven mogen worden (20 jaar) € 3246,- daarbij komt nog een bedrag van € 728 voor het plaatsen van de kist in het graf. Indien de nabestaanden kiezen voor de meest eenvoudige grafsteen dan komt daar nog € 1650,- bij en rekent de gemeente nog € 195 voor de afgifte van de vergunning. De keuze voor het begraven in een eigen graf wordt voor veel onderverzekerde of onverzekerde mensen onbetaalbaar. Bij begraven is er geen sprake van concurrentie, hierdoor kunnen gemeenten relatief zonder gevolgen regelmatig de prijzen verhogen. Crematoria kunnen dat in veel mindere mate omdat zij moeten concurreren met de omliggende crematoria.

Uitvaartkosten	Begraven	Cremeren
Kosten afscheid (uitvaartverzorging, aula, koffietafel)	4780	4780
Eigen graf	3246	
Begraven	728	
Vergunning grafsteen	195	
Grafsteen	1650	
Crematorium (aula incl. verstrooien)		1235
Sierurn keramiek		205
Totaal	10599	6220

3.5.3. Gevolgen afname aantal begravingen

De afname van het aantal mensen dat kiest voor begraven zorgt voor een afname van het aantal begravingen. Hierdoor dalen de jaarlijkse inkomsten voor grafrechten. De onderhoudskosten voor een begraafplaats stijgen jaarlijks, het aantal begravingen neemt jaarlijks af, waardoor de hogere kosten door minder begravingen moeten worden gedekt. Hierdoor zijn gemeenten vaak gedwongen om de tarieven te verhogen. Het kostenverschil (in de direct na een overlijden te betalen kosten) tussen een begraving en een crematie wordt hierdoor steeds groter. De vicieuze cirkelbeweging is inherent aan de begrotingssystematiek van elke gemeente. De jaarlijkse kosten moeten door de jaarlijkse opbrengsten worden gedekt. De opbrengsten voor het product begraven worden echter voor 20 tot 30 jaar vooruit betaald. Gemeenten staan al een aantal jaren voor een bijna onmogelijke opgave op het gebied van langdurige kostendekkendheid van het product begraven.

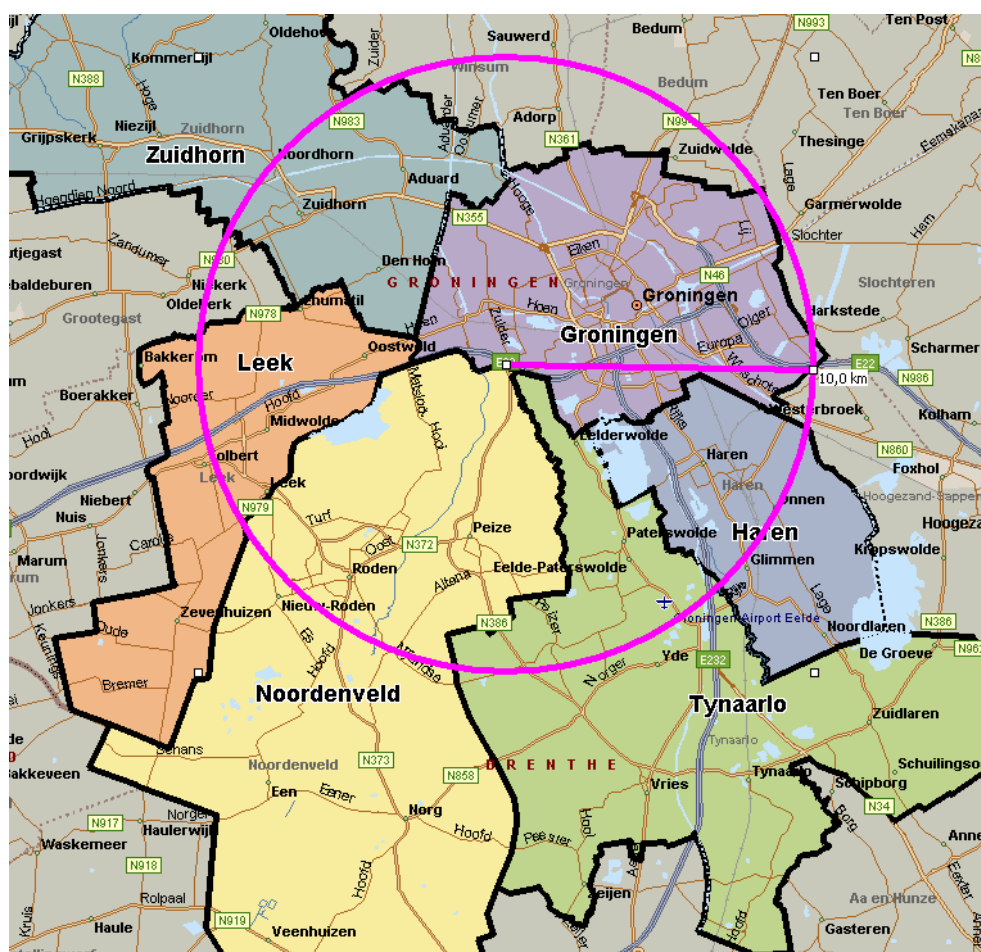
Vaak wordt in kosten vergelijkingen gebruik gemaakt van rekenkundige exercities om kosten over langere periodes met elkaar te vergelijken. De afweging die door de nabestaanden bij het regelen van een uitvaart gemaakt wordt gaat vaak alleen om de direct op dat moment te betalen kosten.

4. STERFTE ANALYSE

4.1. Sterfte en -prognose gemeente Tynaarlo

Het laagste niveau waarop de sterftcijfers door het CBS inzichtelijk gemaakt worden is het niveau van Gemeente. Hieronder de sterftcijfers per gemeente voor Tynaarlo, Haren, Noordenveld, Leek, Zuidhorn en Groningen. De indeling per gemeente is voor de bepaling van de vestigingsplaats en het daaraan toe te wijzen verzorgingsgebied een te grove indeling. Een aantal gemeenten liggen voor het overgrote deel buiten de verzorgingscirkel en kunnen dan ook maar te dele meegerekend worden aan de totale prognose. Het toevoegen van een optelling heeft hier dan ook geen toegevoegde waarde.

Sterfte per gemeente						
Perioden	Groningen	Tynaarlo	Haren	Leek	Noordenveld	Zuidhorn
2002	1516	343	280	154	288	166
2006	1441	319	241	152	241	160
2011	1392	374	283	122	283	150
2012	1382	360	283	167	283	161
2013	1310	356	294	152	294	147

Een prognose voor de sterfte in de komende jaren is op te stellen door de regionale sterftecijfers te relateren aan de landelijke ontwikkeling zoals aangegeven in 3.2. Dit betekent dat er naar verwachting in 2049 per jaar 511 inwoners van Tynaarlo overlijden.

prognose	Groningen	Tynaarlo	Haren	Leek	Noordenveld	Zuidhorn	Indexcijfer op basis van 2012
2012	1382	360	283	167	283	161	
2019	1506	392	308	182	308	175	109
2029	1714	446	351	207	351	200	124
2039	1893	493	388	229	388	221	137
2049	1962	511	402	237	402	229	142

Deze prognose heeft een grote impact op het begraafplaatsenbeleid van de betrokken gemeenten maar zeker ook voor de gemeente Tynaarlo. De bouw van een crematorium kan de impact van deze prognose op het begraafplaatsenbeleid van de gemeente Tynaarlo beheersbaarder maken.

4.2. Keuze vestigingsplaats

Bij de keuze voor een vestigingsplaats zijn er meerdere aspecten die meewegen.

De voorkeur gaat bij een vestiging van een crematorium uit naar de realisatie van een crematorium op een nog in gebruik zijnde begraafplaats met voldoende mogelijkheid tot uitbreiding. Een al aanwezig uitvaartcentrum met omliggende ruimte is in verband met een gezamenlijk gebruik van de belangrijkste ruimten een pree. Een crematorium deelt bijvoorbeeld de aula, koffiekamers, wachtruimte, familiekamer met een uitvaartcentrum. De aanwezigheid van rouwkamers maken de directe nabestaanden vertrouwd met de locatie. De uitbreiding van het uitvaartcentrum met een o.a. ovenruimte, technische ruimtes, algemene nis en adviesruimte maakt het uitvaartcentrum tot een crematorium.

Indien er geen begraafplaats of uitvaartcentrum als mogelijke vestigingsplaats aanwezig is, dan kan er onderzocht worden waar de beste mogelijkheid is voor een te realiseren crematorium, al dan niet gecombineerd met een uitvaartcentrum. Hierbij moet dan gekeken worden naar nabijheid van woonkernen, aan- en afvoerroutes, toegankelijkheid en omliggende bebouwing. De eventuele aanwezige uitvaartcentra hebben een invloed op de locatiekeuze.

In de gemeente Tynaarlo voldoet de locatie grenzend aan het transferium Hoogkerk aan de noordzijde van de gemeente aan de gewenste mogelijkheden. Het onderzoek heeft zich dan ook verder toegespitst op ontwikkeling van een crematorium op deze locatie.

4.3. Bepaling verzorgingsgebied

Het zou beter zijn om voor de indeling van het verzorgingsgebied van het nieuwe crematorium niet de gemeente indeling maar een postcode indeling te gebruiken. De 4c postcode-indeling biedt de mogelijkheid om een fijnmaziger gebiedsindeling te gebruiken. De onderzoeker heeft hiervoor gebruik gemaakt van een Geodan postcodebestand dat het sterftecijfer per 4c-postcode bevat. Deze cijfers dateren uit 2010. Het totaal van het aantal overledenen per 4c-postcode varieert niet sterk per jaar. Hierdoor zijn de beschikbare cijfers als indicatie goed bruikbaar. Crematiecijfers per gemeente of per postcode zijn niet beschikbaar.

Het toegepaste model is door de onderzoeker 10 jaar geleden ontwikkeld voor Yarden Crematoria (marktleider met 22 crematoria). Met dit prognosemodel kan de crematiepotentie van een gebied worden bepaald. De crematiepotentie is een berekening van het aantal mogelijke crematies in een gebied met de landelijke cijfers als rekennorm. De potentie van het primaire gebied is bepalend voor de doorrekening van de exploitatie, de potentie van het primaire verzorgingsgebied is bepalend voor het vaststellen van de maximaal te verwachten capaciteit. Hiermee kan worden bepaald wat de omvang van de te bouwen voorzieningen moet zijn.

Voor de ontwikkeling van een nieuw te bouwen crematorium in Tynaarlo zijn allereerst de bestaande crematoria met hun primaire verzorgingsgebied in kaart gebracht. De verwachting is dat de primaire verzorgingsgebieden, door de toename van het aantal sterfgevallen gecombineerd met de stijging van het crematiepercentage, in de toekomst steeds kleiner zullen worden. In de huidige analyse hebben wij echter nog gebruik gemaakt van een primair verzorgingsgebied met een cirkel van 10 km rondom de vestigingsplaats van het nieuwe crematorium.

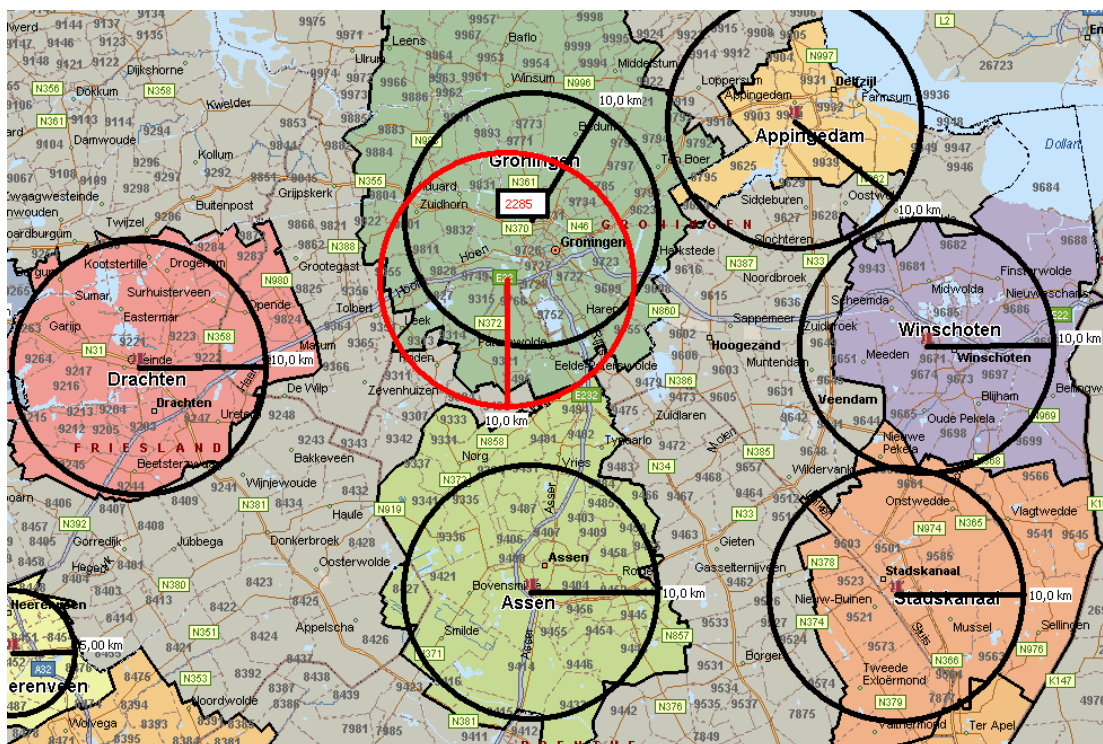
Binnen de LVC (Landelijke Vereniging Crematoria) wordt een “wit” gebied met een potentie van ongeveer 400 crematies aangemerkt als kansrijk gebied voor de vestiging van een nieuw crematorium. Het voorzieningenniveau van het te bouwen crematorium wordt vervolgens afgestemd op de meerjarenprognose en de exploitatierekening.

De omliggende crematoria met daarachter de gemiddelde crematieaantallen zijn in willekeurige volgorde:

- Groningen, 1750 crematies per jaar
- Assen, 1300
- Drachten, 700

Het gebied rondom het nieuw te bouwen crematorium heeft een duidelijke overlap met het crematorium in Groningen. De realisatie van een crematorium in Tynaarlo zal dan ook een grote impact hebben op het crematorium in Groningen.

De onderstaande kaart laat zien dat er geen overlap is tussen de cirkels van de omliggende crematoria. Een nieuw crematorium in de gemeente Tynaarlo, op de zuidwest grens van de gemeente Groningen zal dan ook voornamelijk concurreren met het crematorium in Groningen Noord.

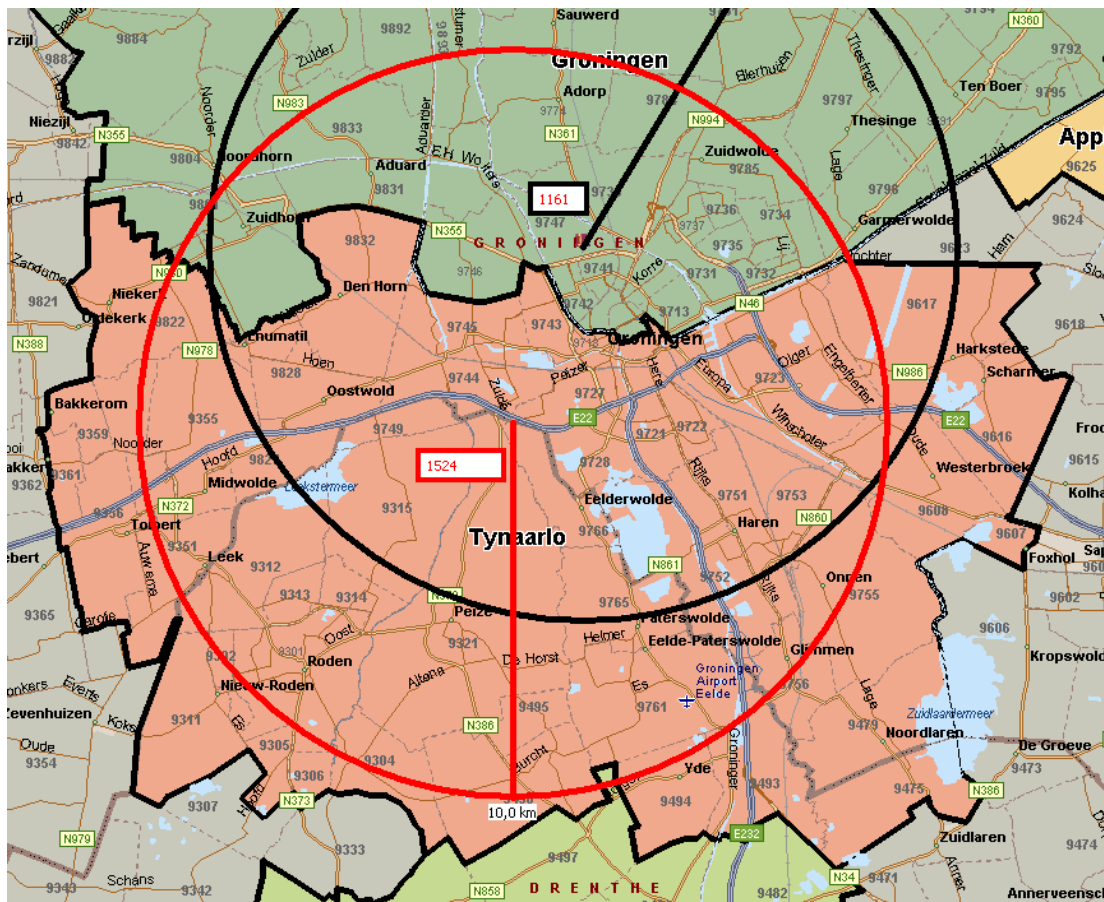

In de volgende stap hebben wij op basis van bereikbaarheid met geschatte rijtijden een verdeling gemaakt van de afzonderlijke postcodes. Door een koppeling met het Geodan databestand is het sterftecijfer in het verzorgingsgebied vastgesteld. Aan de hand van een gemiddeld crematiepercentage van 61% is een schatting gemaakt van het aantal te verwachten crematies in het eerste volledige boekjaar.

4.4. Primair verzorgingsgebied

Het primaire verzorgingsgebied is, zoals al bij de inleiding van dit hoofdstuk vermeld is, bepaald door een cirkel met een straal van 10 km te trekken rondom de locatie. De 4c postcodes die voor het grootste deel binnen deze cirkel vallen vormen het primaire gebied.

Indien voor alle crematoria hetzelfde uitgangspunt van de 10 km gebieden wordt gehanteerd dan blijven er buiten de getrokken cirkels nog postcodes over. Op basis van de bereikbaarheid van de omliggende crematoria worden deze postcodegebieden als buitengebied toegewezen aan het best in aanmerking komende crematorium. Hierbij wordt rekening gehouden met hoofd-aanvoerroutes.

4.5. Inwonersverschillen primair verzorgingsgebied

Voor het opstellen van de exploitatiebegroting van het nieuwe crematorium is het belangrijk om niet alleen een prognose te geven van de aantallen crematies. Het is van groot belang om iets te weten over de invloeden op de omzet in catering, nagedachtenisvormen en eventueel de vraag naar speciale wensen. Vanuit de ervaring met deze prognoses voor diverse crematoria kan Responsum aangeven dat het nieuwe gebied een grotere financiële draagkracht heeft dan het verzorgingsgebied van crematorium Groningen. Een koppeling op postcodeniveau met een bestand waarin het aantal inwoners en het gemiddeld inkomen per inwoner per postcode is opgenomen laat een berekening toe van het totale inkomen in het verzorgingsgebied van Tynaarlo en Groningen. Deze gegevens zijn hieronder in de tabel weergegeven.

Crematorium	Inwoners	totaal inkomen	inkomen per inw
Groningen	163.390	3.053.431.000	18.688
Tynaarlo	174.260	3.767.702.500	21.621

Het gemiddeld inkomen van de inwoners van het verzorgingsgebied van crematorium Tynaarlo ligt 16% hoger dan het gemiddeld inkomen van de inwoners van het verzorgingsgebied van het crematorium Groningen.

5. UITKOMSTEN CREMEREN

Het landelijk crematiepercentage (61%) geldt zo goed als zeker ook voor het bepaalde verzorgingsgebied. Dit betekent dat in 2013 de nabestaanden van 941 overleden inwoners uit het primaire verzorgingsgebied van crematorium Tynaarlo een crematieplechtigheid elders hebben laten verzorgen (Zie cijfers bijlage 1). Het is helaas niet inzichtelijk waar deze crematies zijn uitgevoerd. De onderzoeker gaat er van uit dat het merendeel (ca. 66%) van deze crematies in het crematorium in Groningen is uitgevoerd. De overige crematies zijn waarschijnlijk uitgevoerd in het crematorium in Assen.

Het landelijk crematiecijfer stijgt en dit zal de komende decennia alleen maar verder stijgen. Het aantal verzorgde begravingen daalt steeds verder.

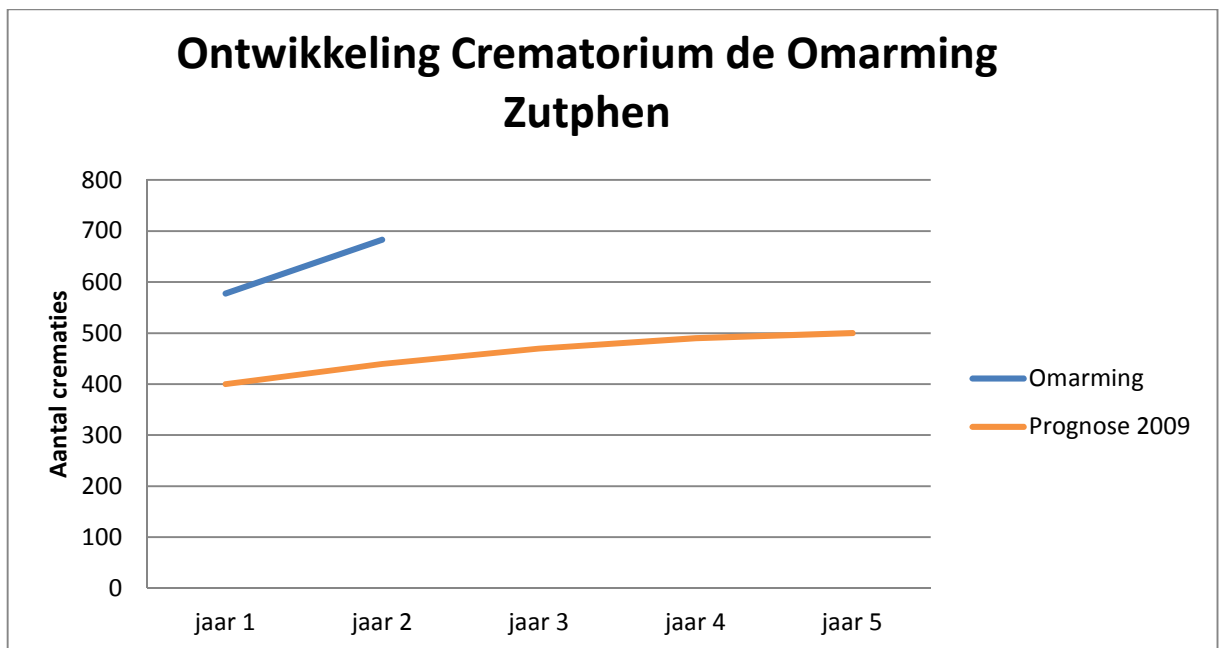
Indien het crematorium Tynaarlo in 2013 al operationeel was geweest, dan zou het overgrote deel van de 941 crematies hier zijn uitgevoerd. Er zullen echter altijd crematies in andere crematoria worden uitgevoerd. Onderzoek in crematoria van Yarden leidde tot een schatting van maximaal 5 % van elders uitgevoerde crematies. Het maximaal haalbare percentage van de potentie is dan ook gesteld op 95%.

Bij een potentie van ongeveer 400 crematies per jaar met een stijgende tendens kan de bouw van een nieuw crematorium rendabel zijn. De voorzieningen van het te bouwen crematorium moeten daarbij echter wel worden afgestemd op de meerjarenprognose. Deze meerjarenprognose maakt deel uit van de exploitatierekening. De berekende potentie in het primaire verzorgingsgebied bedraagt op basis van het landelijke crematiepercentage in 2013 894 crematies. In 2020 zullen er bij een crematiepercentage van 64,5% ca. 1026 crematies worden uitgevoerd. (Zie bijlage 1)

De vraagontwikkeling na de opening van een nieuw crematorium gaat in de beginjaren zeer progressief. Een vergelijking van de ontwikkeling van nieuwe crematoria vanaf het jaar van opening laat zien dat de aantallen al heel snel alle verwachtingen overtreffen.

Een van de sprekende voorbeelden is de ontwikkeling van aantal crematies in het in oktober 2011 geopende crematorium de Omarming in Zutphen. Responsum heeft hiervoor in 2009 een Distributie Planologisch onderzoek uitgevoerd. In de prognose werd toen uitgegaan van een maximaal aantal van 487 crematies in 2015.

De opening van het crematorium de Omarming was in oktober 2011. In 2013 zijn er 683 crematies uitgevoerd. Dat is 55% meer dan het aantal van 487 waarvan in de oorspronkelijke prognose voor 3 jaar later werd uitgegaan. De eigenaar van crematorium de Omarming was in de opgestelde exploitatiebegroting al uitgegaan van 10% verhoging van de door Responsum aangegeven aantallen maar hij had in zijn business-case wel rekening gehouden met een worst-case scenario van 10% lagere aantallen crematies.

Uit de recente ontwikkeling van de aantallen crematies in het crematorium De Omarming trekt Responsum de conclusie dat de in bijlage 1 opgenomen aantallen gezien kunnen worden als absolute ondergrens voor de te verwachten aantallen crematies in de komende jaren.

Vanuit de gemeente Tynaarlo is aangegeven dat men wil meewerken aan de bouw van een crematorium. Dit vanwege de regiofunctie van Tynaarlo en het streven naar een hoogwaardig voorzieningenniveau. De bouw van een crematorium sluit hier goed bij aan. Zowel de gemeente als de opdrachtgever hebben aangegeven een crematorium te willen realiseren. De voorkeurslocatie voor de vestiging van het crematorium is het perceel gelegen langs de A7 omdat hier de ruimte aanwezig is voor de bouw van een crematorium.

De omliggende crematoria Groningen (in 2013 ca. 1750 crematies per jaar), Assen (1300) en Drachten (700) zullen de vestiging van een crematorium in Tynaarlo in meer of mindere mate merken. Het is niet precies inzichtelijk hoeveel nabestaanden van overleden in het primaire gebied voor één van deze crematoria kiezen. Het is dan ook niet mogelijk om een inschatting te maken van de effecten voor de desbetreffende crematoria. Een vraag over de beschikbare capaciteit in het gebied kan niet worden beantwoord omdat de invloed van de gewijzigde wensen van nabestaanden groot is. Nabestaanden nemen geen genoegen meer met een plechtigheid van 30 minuten en 30 minuten koffiedrinken. Het aantal uitgevoerde crematies in het verleden is hierdoor geen maat meer voor de huidige capaciteit van die crematoria.

De vestiging van een crematorium op de voorkeurslocatie zorgt binnen de gemeente Tynaarlo voor extra directe werkgelegenheid. De personeelsbezetting van het crematorium gaat uit van 9 FTE waarvan een aantal in deeltijd zal worden ingevuld. In totaal zullen ongeveer 20 medewerkers werkzaam zijn in het crematorium. Ook zal er sprake zijn van indirecte werkgelegenheid o.a. bij bloemisterijen, bakkerij(broodjes, koek, cake etc.).

6. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAAG

Hoe groot is de behoefte aan een crematorium in de regio Noord-Drenthe en wat is hiervoor de ideale locatie?

De onderzoeker kan op basis van het uitgevoerde onderzoek de vraag als volgt beantwoorden: De regio Noord-Drenthe/Groningen heeft een sterk toenemende behoefte aan een crematorium en de meest aangewezen locatie voor dit crematorium is een locatie op de grens van de gemeente Tynaarlo en de gemeente Groningen.

De gemeente Tynaarlo doet er verstandig aan om een crematorium te laten ontwikkelen binnen zijn eigen gemeentegrenzen om de toenemende vraag van de eigen inwoners in te kunnen vullen. Hierbij kan de gemeente wel rekening houden met enige weerstand van inwoners gezien de natuurlijke omgeving van de locatie.

BIJLAGE 1

Prognose aantal crematies Tynaarlo						95%
Prognose	overledenen NL	%tov2012	Verzorgingsgebied	Crematie%	Aantal crematies	in Tynaarlo
2012	139404		1524	60,5%	922	876
2013	141166	101%	1543	61,0%	941	894
2014	142899	103%	1562	61,5%	961	913
2015	144614	104%	1581	62,0%	980	931
2016	146317	105%	1600	62,5%	1000	950
2017	148019	106%	1618	63,0%	1019	968
2018	149731	107%	1637	63,5%	1039	987
2019	151464	109%	1656	64,0%	1060	1007
2020	153230	110%	1675	64,5%	1080	1026
2021	155058	111%	1695	65,0%	1102	1047
2022	156967	113%	1716	65,5%	1124	1068
2023	158965	114%	1738	66,0%	1147	1090
2024	161052	116%	1761	66,5%	1171	1112
2025	163224	117%	1784	67,0%	1196	1136
2026	165460	119%	1809	67,5%	1221	1160
2027	167740	120%	1834	68,0%	1247	1185
2028	170037	122%	1859	68,5%	1273	1210
2029	172334	124%	1884	69,0%	1300	1235
2030	174616	125%	1909	69,5%	1327	1260